

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. VIII. An aliquis meruerit Incarnationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

figere sibi metipsum filium Dei quia ponunt causam partialem, ob quam de facto crucifixus est. Ut alias explanationes omittam, quae videri possunt apud Esium in dictum locum.

QUESTIO VIII.

An aliquis meruerit Incarnationem?

Deo I. Christus aut Humanitas illius non meruit Incarnationem. Ita unanimiter omnes Theologi, adeo ut contrarium sine gravi nota sustineri non posset juxta Praeposium q. 2. a. 11. dub. 2. Et colligitur ex Scriptura, quae Incarnationem ubique refert in viscera purae Dei misericordiae & charitatis Luca 1. Joan. 3. ad Ephes. 2. & alibi. Idem docet Aug. lib. de Praedest. Sanct. c. 12. & 15. lib. de Bono Persever. ult. Lib. de corrept. & gratia c. 11. ibidem inculcans praedestinationem Incarnationis Christi esse clarissimum exemplar gratituae praedestinationis electorum ad fidem & gratiam, quibus tamen gratia est praedestinata, & datur sine merito; etiam congruo.

Ratio Conclusionis est: quia totum meritum Christi & humanitatis ipsius fundatur in Incarnatione; ergo ipsam non meruit: quia principium meriti non cadit sub merito. Deinde nec Christus nec Humanitas ipsius exiit ante Incarnationem; ergo illam non meruit. Et quamvis forte humanitas Christi absolute potuisset primo instanti suae creationis elicere actum dispositivum ad unionem eodem instanti consecuturam, non tamen congruebat, ut prius operaretur (quod ad esse accidentale pertinet) quam substantialiter subsisteret. Unde Patres non agnoscunt in Christo operationem, nisi theandricam, id est, Dei hominis; quae proinde supponat Incarnationem. Quapropter nec meruit circumstantias concomitantes, multo minus praecedentes Incarnationem.

Recte tamen dicitur Christus promeruisse replicationes ipsius Unionis hypostaticae in Eucharistia sive praesentias Eucharisticas: cum fuerit promeritus, ut posset instituire Sacramenta, adeoque Eucharistiam, in qua hujusmodi replicationes involvuntur. Videri etiam posset promeritus continuationem Unionis hypostaticae: cum respectu hujus non sequatur incommodum, quod contra meritum primae collationis solet adferri; ut habet Praeposius sup. ad idem tamen oppositum esse probabilius ob naturalem incorruptibilitatem ipsius Unionis, & exigentiam ejusdem ad perpetuo durandum; ob quam non videtur consentaneum naturali ejus conditioni, quod prima collatione facta mereatur quis ejus continuationem.

Sed difficultas est, an absolute loquendo Christus aut ejus Humanitas Incarnationem mereri potuisset? Ubi Scotus existimantes per taxationem Dei posse opera bona elevari ad condigne merendum praemium alioquin excedens valorem intrinsicum meriti, consequenter facile admittunt potuisse humanitatem mereri Incarnationem per opera supernaturalia, etiam de condigno, accedente acceptatione Dei. Primo quidem per opera antecedentia, si ipsa prius tempore extitisset, quam assumeretur. Secundo per opera concomitantia, sed natura priora, si (quod quidem minus connaturale, non tamen absolute impossibile est) humanitas in primo instanti existentiae prius naturam quam personaretur, opus bonum eliceret. Neque enim ad meritum requiritur prioritas temporis respectu praemii, sed sufficit prioritas naturae. Tertio per opera subsequenta, etiam tempore, quae tamen ab ipsa Incarnatione non necessario dependerent; v. g. per amorem, quo humanitas amaret Deum: potuisset enim decerni productio humanitatis in gratia immensa, decerni similiter & absolute praevideri varia ejusdem bona opera, & ob haec praevisa decerni eidem Humanitati unio hypostatica: quae tamen in tempore potuisset ei conferri primo instanti; opera autem meritoria prius praevisa posset in tempore posterius exercere. Neque inde sequeretur principium meriti cadere sub merito, ob hoc quod unio jam praesupposita conferret valorem omnibus operibus sequentibus. Nam conferret quidem etiam operibus, de quibus sermo, valorem, non tamen in ordine ad hoc praemium, scilicet collationem Unionis hypostaticae, sed in ordine ad hoc desumeret suum valorem ex alio principio dignificante, scilicet gratia habituali prius decretata & praevisa.

Recepta nihilominus Doctrina praedictis repugnat, non admittens meritum Unionis hypostaticae condignum esse possibile, quod fundetur dumtaxat in operibus humanitatis ab ipsa Unione hypostatica non dignificatis. Adhuc tamen Suarez & nonnulli alii existimant de absoluta potentia potuisse Christum mereri de condigno Incarnationem per opera ipsam subsequenta & ab eadem dependentia, seu valorem necessarium participantia. Ex quo consequens foret principium meriti absolute posse cadere sub merito. Verum hoc reliqui Theologi passim rejiciunt: eo quod opera essentialiter praesupponentia Incarnationis existentiam, pro quocumque instanti concipiuntur elicibilia, non possint eandem mereri. Ad hoc namque requireretur, ut ob illa praevisa posset Deus moveri ad Incarnationem decernendam; hoc autem est impossibile: cum ejusmodi opera seu merita absolute praevideri nequeant, non praevisa

82. Christus ejusque humanitas per opera etiam non dignificata ab unione hypostatica absolute loquendo juxta Scotum mereri potuisset de condigno Incarnationem.

Etiam per opera subsequenta.

83. Nonnulli censent; saltem per opera subsequenta dignificata ab ipsa Unione id potuisse fieri.

Quod merito rejicitur.

In-

80. Christus quippe humanitas non meruit incarnationem.

81. Ratio in qua omnis Christi meritum radicatur.

Et ante quam non extitit ipsa aut humanitas ipsius.

81. Recte tamen dicitur non meruisse replicationes Unionis hypostaticae in Eucharistia.

An etiam continuationem Unionis hypostaticae.

Incarnatione à qua dependent, adeoque hâc non decretâ. Præscientia autem conditionata operum, quæ fierent, si adesset Unio, hypostatica, non sufficit ut opera sic conditionatè præcisa censeantur habere rationem meriti; ut contra *Semipelagianos* indubitatum est. Deinde sic duo essent sibi invicem causæ, priora & posteriora, sive à se invicem dependentia.

84. Instans Suarez.

Dissolvitur.

Dices cum *Suarez*: Incarnatio videtur potuisse donari per modum anticipatæ solutionis, promerenda scilicet per opera subsequenta. Sicut Rex potest dare equum & arma militi ob merita futura, seu in præmium victoriæ, etsi per eadem arma & equum obtinendæ. Resp. Neg. Aff. Ad exemplum subjectum dico, istam anticipatam donationem non esse dationem præmii: cum arma & equus non dentur ob futuram victoriam tamquam ob meritum, sed tamquam ob finem: dantur enim ut miles victoriam obtineat, & per illam aliquid apud Regem mereatur. Non autem dantur in præmium quia meriturus supponitur: in hac enim suppositione etiam supponitur ipsa datio armorum & equi, unde victoria supponitur necessariò dependere. Unde etiamsi hujusmodi victoria reipsâ non sequeretur, adhuc miles maneret dominus armorum & equi; quorum proinde donatio non poterat esse præmii (quod meritum verum requirit) retributio. Aut si malis militem non fieri dominum, nisi victoriâ subsecutâ, sic donatio præmii non erit principium meriti, utpote posterior reipsâ merito seu victoriâ. Semper quoque verum manebit, quòd id quod merito præsupponitur, equi v.g. & armorum, si non donatio, saltem concessio ad usum, non cadat sub meritum.

85. Antiqui Patres non meruerunt in modo incarnationem quoniam subjunctam.

Dico II. Antiqui Patres non meruerunt substantiam Incarnationis, etiam de congruo. Ita *Scotus, Vasquez*, & alii passim contra *Suarez*. Et colligitur ex Scripturis & Auctoritatibus primâ Conclusionem citatis, quæ partim omne meritum, partim specialiter meritum ipsius Christi aut humanitatis ejusdem, adeoque etiam ceterorum excludunt. Deinde omne meritum Sanctorum fundabatur in gratia dandâ ob merita Christi, adeoque substantia Incarnationis jam supponebatur. Quamvis absolutè loquendo sancti Angeli aut homines justi potuissent Incarnationem mereri, juxta varios *Scotistas* etiam de condigno, per bona opera à Deo acceptata, quæ fierent per gratiam à meritis Christi independentem.

88. Sed solum quoad aliquas circunstancias, in de condigno, sed de condigno.

Dico III. Meruerunt tamen Patres antiqui & B. Virgo aliquas circunstancias Incarnationis, non quidem de condigno, eò quòd non constat de antecedente promissione Dei elevativâ operum ad tam extraordinarium præmium, maxime cum illis aliud ordinarium correspondeat: sed de

congruo. Ita *Scotus, Vasquez* & plerique alii. Probat: quia Abraham per obedientiam suam meruit, ut ex ejus semine Christus nasceretur *Gen. 22*. Sic etiam Daniel meruit accelerationem, ut Scholastici passim colligunt ex *Dan. 9*, ubi Danieli oranti significavit Gabriel Archangelus septuaginta hebdomades esse abbreviatis, ultra quas non differretur redemptio generis humani per Christum. Similiter B. Virgo tanta existit puritatis, ut mater Domini esse mereretur, ut ait *Hieronymus Epist. 22. de Custodia virginitatis in sine*. Similia habet *Augustinus* & alii Patres. Unde de ipsa canit Ecclesia: *Ut dignum Filii sui habitaculum effici mereretur*. Et rursum: *Quia quem meruisti portare &c.* Quæ omnia propriè tonant meritum, saltem congruum. Quamvis *Lorca* ne hoc quidem admitat in Deipara respectu maternitatis, explicans præfatas Auctoritates simili fere sensu, quòd dici solet afflictum mereri consolationem, etsi nihil fiat, per quod etiam de congruo id mereatur. Sed non est ratio recedendi à communi Sententia & propriâ Auctoritatum Expositione.

Signatur B. Virgo se meruit esse mater filii incarnati.

Inmo *Gabriel, Poncius disp. 38. q. 5.* & pauci alii existimant B. Virginem meruisse maternitatem Christi de condigno. In quo etsi nulla appareat implicantia, saltem si accedat divina promissio seu acceptatio, de facto tamen non est admitendum cum Doctoribus communiter: tum quia nulla extat promissio: tum quia totum meritum condignum Deiparæ insinuebatur circa meritum gratiæ & gloriæ juxta legem ordinariam; quam in Deipara fuisse mutatam, sive adjecto securio eoque tam sublimi præmio positivo, sive detracto proportionato ordinario præmio gratiæ & gloriæ, sine folido fundamento (quod non extat) dici non debet. Accedit, quòd præmium maternitatis non videatur respondisse uni determinato operi, sicut meritum condignum, sed pluribus, seu vitæ eò usque sanctissime & innocentissime peractæ.

87. Immo secundum aliquos de condigno.

Quod in se non probatur.

Dices: Quidquid meruit B. Virgo, meruit ex Christi merito; adeoque Christi existentia, & consequenter generatio seu materitas jam præsupponebatur: ergo B. Virgo mereri non potuit, ut esset mater Christi. Resp. Neg. Conf. potuit enim primò præordinari Incarnatio, deinde, ob merita Christi prævita B. Virgo eligi in matrem ordine intentionis, denique decerni ut hanc ipsam dignitatem in executione mereatur per opera faciendâ ex gratia Christi jam futuri & præviti. Præterea potuisset prædestinari Incarnatio, adeoque merita Christi, prius ratione, quam decerneretur, an produceretur ex matre vel sine matre, vel an ex hac aut ex illa, ex hoc vel illo semine: quæ sunt Incarnationi accidentaria.

88. Meritum maternitatis Christi qui esse suavitatis ex præviti filii meruit.

QUÆ